

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Аудит»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від 31.08.21 № 1

Розробники:

викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист Водолазська Н.В.

викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист Бондаренко Л.Ф.

Рецензенти:

1. Голова циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Цимбалістова О.А.
2. Професор кафедри бізнес адміністрування, маркетингу і туризму Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, д.е.н., професор Дружиніна В.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Аудит» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і аудит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Об'єкт та предмет дисципліни: об'єктом навчальної дисципліни є аудиторська діяльність; предметом – методологія та методика аудиту.

Міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких дисциплін, як «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік ІІ», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Податкова система»; забезпечує базу для проходження виробничої практики.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Сутність і предмет аудиту
2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення
3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання
4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю
5. Планування аудиту
6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора
7. Аудит фінансової звітності
8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи
9. Підсумковий контроль
10. Реалізація матеріалів аудиту
11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види
12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти
13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту
14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Аудит» є оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок, виконання інших видів аудиторських послуг.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Аудит» є засвоєння теоретичних засад функціонування аудиту як системи незалежного фінансового контролю; опанування законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, міжнародних стандартів аудиту, набуття практичних навичок з організації та планування аудиту, виконання комплексу окремих аудиторських процедур, надання аудиторських послуг, оформлення робочих та підсумкових документів аудитора.

1.3. Згідно з освітньою програмою здобувачі освіти повинні:

знати:

- теоретичні основи організації аудиту в Україні;

- права, обов'язки, спеціальні вимоги і відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності;
- законодавчі, нормативно-правові джерела, що регулюють аудиторську діяльність;
- сутність, необхідність, методику та технологію планування аудиторської діяльності;
- мету, завдання, джерела та методику аудиту фінансової звітності;
- класифікацію, структуру та види підсумкових документів аудитора.

вміти:

- використовувати законодавчі, нормативно-правові джерела, що регулюють аудиторську діяльність;
- оцінювати аудиторський ризик та системи внутрішнього контролю;
- розробляти загальні плани та програми проведення аудиту;
- виконувати комплекс аудиторських процедур з аудиту фінансової звітності;
- оформляти робочі та підсумкові документи аудитора.

1.4. Форма підсумкового контролю (екзамен).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов
Фахові компетентності (ФК)	ФК-4	Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання
	ФК-7	Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості
Фахові компетентності (ФК)	ФК-9	Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування
	ФК-14	Здатність здійснювати контроль господарської діяльності як функції управління підприємством з метою забезпечення його ефективного функціонування, оцінки результатів роботи, виконання планів, визначення порушень прийнятих норм і стандартів, підвищення відповідальності

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1. Сутність і предмет аудиту

Аудит в системі господарського контролю та його необхідність. Поняття аудиту, мета, завдання, функції. Виникнення аудиту в світі та його розвиток. Предмет аудиту. Об'єкти та суб'єкти аудиту. Класифікація аудиту. Відмінність аудиту від інших видів та форм контролю.

Тема №2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Рівні нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності. Управління аудиторською діяльністю в Україні. Відповідальність аудиторських фірм (аудиторів). Аудитор, його статус і сертифікація. Основні принципи аудиту та професійна етика аудиторів. Суть інформаційного забезпечення, його мета і завдання.

Тема №3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Методи та методичні прийоми аудиту. Процедури отримання аудиторських доказів. Види аудиторських процедур за їх характером. Види аудиторських процедур за їх типом. Критерії оцінювання фінансової звітності підприємства.

Тема №4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Суть аудиторського ризику та його складові. Поняття помилок і обману та причини виникнення. Суть внутрішнього аудиту та його завдання. Вивчення системи внутрішнього контролю. Відмінності внутрішнього аудиту від зовнішнього.

Тема №5. Планування аудиту

Суть планування та його необхідність в аудиті. Види планування в аудиті. Порядок розробки планів аудиторської перевірки. Попереднє планування аудиту. Формування загальної стратегії аудиту. План і програма аудиту.

Тема №6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Поняття аудиторських доказів, їх класифікація. Нормативно-правове забезпечення збирання аудиторських доказів. Методика та джерела отримання аудиторських доказів. Робочі документи аудитора, їх види. Функції робочих документів та вимоги до їх оформлення.

Тема №7. Аудит фінансової звітності

Користувачі фінансової звітності та графік виконання аудиторських перевірок. Лист-замовлення на здійснення аудиту і договір на його проведення. Мета, загальні принципи і джерела інформації аудиту фінансової звітності. Види фінансової звітності, що підтверджуються аудитором. Відповідальність аудитора за фінансову звітність.

Тема №8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Поняття аудиторського звіту, його структура. Склад і структура аудиторського звіту. Види аудиторських звітів. Звіт аудитора керівництву господарюючого суб'єкта. Аудиторський звіт при виконанні завдань з аудиту

спеціального призначення.

Тема №9. Підсумковий контроль

Сутність підсумкового контролю. Види та форми підсумкового контролю. Реалізація функцій підсумкового контролю. Документальне оформлення підсумкового контролю. Розгляд результатів підсумкового контролю.

Тема №10. Реалізація матеріалів аудиту

Порядок приймання, розгляду і затвердження матеріалів аудиту. Значення матеріалів аудиту в прийнятті управлінських рішень. Методи усунення суттєвих перекирчєнь показників фінансової звітності.

Тема №11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Суть та призначення аудиторських послуг. Види та класифікація аудиторських послуг. Процес консультавання та його характеристика. Договір на консультаційні послуги. Схема процесу консультавання. Вартість аудиторських послуг. Контроль якості аудиторських послуг.

Тема №12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти

Суть внутрішнього аудиту і його організація. Об'єкти і суб'єкти внутрішнього аудиту. Вивчення та оцінка стану внутрішньогосподарського контролю в ході аудиту. Методика вивчення стану внутрішнього аудиту.

Тема №13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту

Методи здійснення внутрішнього аудиту. Класифікація методів внутрішнього аудиту. Методи проведення та методи організації внутрішнього аудиту. Принципи внутрішнього аудиту.

Тема №14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

Результат внутрішнього аудиту. Матеріали внутрішнього аудиту. Форми та види матеріалів внутрішнього аудиту. Результати проведення внутрішнього аудиту окремих систем управління на підприємстві.

3. Рекомендована література

Основна література:

1. Вєрига Ю.А., Плаксєнко В.Я., Кулик В.А., Карпенко Є.А. Облік, оподаткування та аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2019. — 509 с.
2. Виноградова М.О., Жидєєва Л. І. Аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦНЛ, 2014. — 654с.
3. Дерев'янка С.І. Аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦНЛ, 2016. — 380с.
4. Лєнь В.С. Облік і аудит: вступ до фаху. — Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2015. — 272с.
5. Міжнародні стандарти аудиту (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/msa>
6. Огійчук М.Ф. Аудит. Навчальний посібник. - К.: Алерта, 2016. — 752с.
7. Огійчук М.Ф. Методика і організація аудиту. Навчальний посібник. — К.: Алерта, 2016. — 304с.
8. Пилипенко І.І., Каменська Т.О., Корінько М.Д., Проскуріна Н.М., Рєдько О.Ю. Сучасний аудит. Підручник. — К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. —

643 с.

9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

10. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2018. – 416с.

Допоміжна література:

11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

12. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. №433 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

14. Никонович М.О. Аудит. Підручник. – К.: Київ, 2014. – 748с.

15. Петрик О.А. Аудит. Підручник. – К.:КНЕУ, 2015. – 504с.

16. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

17. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від від 02.09.2014р. № 879 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999р. №137 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

20. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. №2939-XII(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

21. Стельмах В. С. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд: монографія / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – С: Університетська книга, 2015. – 432 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

22. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
23. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
24. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua>
25. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtki.com.ua>
26. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти Питання для підсумкового контролю (екзамен):

1. Аудит в системі господарського контролю та його необхідність
2. Поняття аудиту, мета, завдання, функції
3. Виникнення аудиту в світі та його розвиток
4. Предмет аудиту
5. Об'єкти та суб'єкти аудиту
6. Класифікація аудиту
7. Відмінність аудиту від інших видів та форм контролю
8. Рівні нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності
9. Управління аудиторською діяльністю в Україні
10. Відповідальність аудиторських фірм (аудиторів)
11. Аудитор, його статус і сертифікація
12. Основні принципи аудиту та професійна етика аудиторів
13. Суть інформаційного забезпечення, його мета і завдання
14. Методи та методичні прийоми аудиту
15. Процедури отримання аудиторських доказів
16. Види аудиторських процедур за їх характером. Види аудиторських процедур за їх типом
17. Критерії оцінювання фінансової звітності підприємства
18. Суть аудиторського ризику та його складові
19. Поняття помилок і обману та причини виникнення
20. Суть внутрішнього аудиту та його завдання
21. Вивчення системи внутрішнього контролю
22. Відмінності внутрішнього аудиту від зовнішнього
23. Суть планування та його необхідність в аудиті
24. Види планування в аудиті
25. Порядок розробки планів аудиторської перевірки
26. Попереднє планування аудиту
27. Формування загальної стратегії аудиту

28. План і програма аудиту
29. Поняття аудиторських доказів, їх класифікація
30. Нормативно-правове забезпечення збирання аудиторських доказів
31. Методика та джерела отримання аудиторських доказів
32. Робочі документи аудитора, їх види
33. Функції робочих документів та вимоги до їх оформлення
34. Користувачі фінансової звітності та графік виконання аудиторських перевірок
35. Лист-замовлення на здійснення аудиту і договір на його проведення
36. Мета, загальні принципи і джерела інформації аудиту фінансової звітності
37. Види фінансової звітності, що підтверджуються аудитором
38. Відповідальність аудитора за фінансову звітність
39. Поняття аудиторського звіту, його структура
40. Склад і структура аудиторського звіту
41. Види аудиторських звітів
42. Звіт аудитора керівництву господарюючого суб'єкта
43. Аудиторський звіт при виконанні завдань з аудиту спеціального призначення
44. Сутність підсумкового контролю
45. Види та форми підсумкового контролю
46. Реалізація функцій підсумкового контролю
47. Документальне оформлення підсумкового контролю
48. Розгляд результатів підсумкового контролю
49. Порядок приймання, розгляду і затвердження матеріалів аудиту
50. Значення матеріалів аудиту в прийнятті управлінських рішень
51. Методи усунення суттєвих перекручень показників фінансової звітності
52. Суть та призначення аудиторських послуг
53. Види та класифікація аудиторських послуг
54. Процес консультування та його характеристика
55. Договір на консультаційні послуги
56. Схема процесу консультування
57. Вартість аудиторських послуг
58. Контроль якості аудиторських послуг
59. Суть внутрішнього аудиту і його організація
60. Об'єкти і суб'єкти внутрішнього аудиту
61. Вивчення та оцінка стану внутрішньогосподарського контролю в ході аудиту
62. Методика вивчення стану внутрішнього аудиту
63. Методи здійснення внутрішнього аудиту
64. Класифікація методів внутрішнього аудиту
65. Методи проведення та методи організації внутрішнього аудиту
66. Принципи внутрішнього аудиту
67. Результат внутрішнього аудиту

- 68. Матеріали внутрішнього аудиту
- 69. Форми та види матеріалів внутрішнього аудиту
- 70. Результати проведення внутрішнього аудиту окремих систем управління на підприємстві